

حجاب، با عشق و آگاهی

دغدغه بسیاری از والدین این است که چه کنند تا فرزندان به انتخاب خودش، با علاقه و آگاهی حجاب را انتخاب کند تا به آن پایبند بماند؛ در این پرونده سراغ این موضوع رفتیم

ZENDEGI-SALAM

ضمیمه روزنامه خراسان

پنج شنبه • ۱۶ اسفند ۱۴۰۳
۵ رمضان ۱۴۴۶ • ۶ مارس ۲۰۲۵
شماره ۲۱۷۴۴

۲۹۴۳

رفتارهایی که انتخاب آگاهانه فرزندان را به خطر می اندازد

برخی رفتارهای والدین مثل اجبار، مقایسه و سرزنش، روش های قدیمی و پاسخ ندادن به سوالات فرزندان، مسیر انتخاب درست را دچار چالش می کند

اگر می خواهیم فرزندان به آن چه انتخاب کرده پایبند باشد باید این انتخاب آگاهانه و با علاقه باشد؛ اما گاهی این رفتارهای ماست که امکان انتخاب درست را از فرزندان سلب می کند و او را در مسیر اشتباهی که توأم با لجباجت است، می اندازد. در ادامه مروری بر این رفتارها داشتیم.

خود را به روز رسانی کنید. پس درباره موضوع حجاب و شبهات مربوط به آن مطالعه کنید. کتاب ها و مقالات معتبری در این زمینه وجود دارد. علاوه بر حجاب، درباره مسائل دیگری که ذهن نوجوانان را درگیر می کند، مطالعه کنید. مثلاً مسائل مربوط به هویت، استقلال، شبکه های اجتماعی و...

یکی از ترس هایی که والدین اغلب دارند، مواجهه با سؤال ها یا شبهات فرزندان است. برخی تصور می کنند اگر فرزندان چنین پرسش هایی مطرح کند، یعنی در ارزش های خانواده یا باورهای دینی شکستی ایجاد شده است. اما نباید کودک را از پرسیدن بر حذر داشت؛ کنجکاوی و سوال، بخشی طبیعی از فرایند رشد فکری کودک کان و نوجوانان است و اتفاقاً می تواند فرصتی عالی برای گفت و گوهای سازنده فراهم کند تا از دریچه ذهن فرزندان به ماجرا ورود کنید. اساساً سؤال کردن نشانه تفکر است. وقتی والدین از سؤالات یا حتی اعتراضات فرزندان استقبال می کنند، به فرزند خود نشان می دهند که شنیده می شود و نظرش اهمیت دارد. این باعث ایجاد اعتماد عمیق بین بچه ها و والدین می شود و از طرفی بخش مهمی از فرایند انتخاب است. در مواجهه با سوال و شبهه بده کمی درباره اش فکر کنیم یا بگردم و جواب خوبی پیدا کنم.» در پاسخ دادن به شبهات، از مواجهه با سؤالات چالشی نترسید. گاهی لازم است از کارشناسان دینی و روان شناسان کمک بگیرید. مهم تر از همه، بدانید که قرار نیست همیشه همه جواب ها را داشته باشید. فقط نشان دهید که برای سؤالات و دغدغه های فرزندان اهمیت قائلید.

دخترها از سنین کم به بازی با لباس های مادرشان علاقه دارند. چرا این علاقه را در مسیر مثبت هدایت نکنید؟ گاهی می توانید به فرزندان اجازه دهید با شال ها و روسری های شما بازی کنند و حتی با رنگ و مدل آن ها ترکیب های جدید بسازد. برایش وقت بگذارید و به او بگویید: «می خواهی روسری که بیشتر دوست داری رو انتخاب کنی؟» بازی و شوخ طبعی در چنین مواردی نقشی بسیار جدی و ظریف دارند. وقتی حافظه و احساسات کودک با شادی و بازی همراه شود، پیام شما هم ماندگارتر خواهد شد.

۷. صبر و آگاهی والدین

فراموش نکنید که دنیای امروز با شبهات فراوان همراه است. کودکان در رسانه ها و شبکه های اجتماعی مرتب با تصاویری که پیام های مختلف فرهنگی ارائه می دهند، روبه رو می شوند. بنابراین، به جای حساسیت بیش از حد، باید با صبر و آگاهی به سؤالات او پاسخ دهید و او را به سمت مطالعه و کشف شخصی راهنمایی کنید.

۸. قدرت محصولات فرهنگی را جدی بگیرید

موضوع حجاب و تربیت فرزندان برای علاقه مند شدن به ارزش های دینی و فرهنگی، مسئله ای است که نمی توان با روش های قدیمی، نصیحت های کلیشه ای یا ابزارهای فاقد جذابیت فرهنگی به آن پرداخت. برای تاثیرگذاری عمیق و پایدار، باید سراغ ابزارهای فرهنگی مناسب برویم که نه تنها با زبان نسل جدید سخن می گویند، بلکه به جذابیت ها و علایق آن ها هم توجه دارند. در کنار این، خودمان باید به عنوان والدین یا مربیان، مدام مطالعه کنیم و به روز باشیم. تنها در این صورت است که می توانیم دنیای ذهنی کودکان و نوجوانان را درک کنیم و به آن ها پاسخ هایی مناسب، دوستانه و قانع کننده بدهیم. پس وقتی می خواهید موضوعی مانند حجاب را مطرح کنید، اگر تنها از دریچه صحبت و استدلال وارد شوید، کودک یا نوجوان شما ممکن است مقاومت نشان دهد. اما اگر همان نکات را از طریق یک کتاب داستان جذاب، یک پویانمایی دیدنی یا حتی یک بازی تعاملی منتقل کنید، احتمال پذیرش و توجه او چندین برابر افزایش پیدا می کند. در کنار همه این ها سعی کنید حضور فعالی در فضای مجازی، به ویژه شبکه های اجتماعی داشته باشید تا بدانید در دنیای امروز چه می گذرد؟ زبان مخفی، ادبیات و شوخی های نسل های جدید حول چه چیزهایی است و...

۹. دنیای خاص فرزندان را در نظر داشته باشید

در تربیت فرزندان، یکی از مهم ترین نکات این است که هر کودک دنیای منحصر به فرد خود را دارد. درست است که برخی اصول تربیتی عمومی وجود دارد اما وقتی بایک انسان مواجه هستیم، باید بدانیم که روحیات، زمینه های رشد و حتی تجربیات او ممکن است با سایرین بسیار متفاوت باشد. کودکان از نظر عاطفی، روانی و فکری متفاوت هستند. تجربه ای آن ها با دنیای اطرافشان، ویژگی های ژنتیکی و حتی روش هایی که با آن ها تعامل شده، همه نقش بزرگی در شکل گیری شخصیت آن ها دارد. نکته کلیدی این است که در تربیت فرزندان، «یک نسخه واحد» جواب نمی دهد. در نتیجه، والدین باید به تفاوت های فرزندان خود حساس باشند، هر کدام را بشناسند و روشی متناسب با شخصیت، نیازها و تجربیات زندگی او انتخاب کنند. انعطاف پذیری، شناخت دقیق و پرهیز از مقایسه، کلید موفقیت در تربیت است.

برای تسهیل انتخاب آگاهانه فرزندان چه کنیم؟

در دنیای امروز به بچه ها به اشکال مختلف در معرض مفاهیم هستند؛ وظیفه پدر و مادر بستر سازی برای انتخاب آگاهانه است که با توجه به مواردی چون الگوی عملی بودن، هم راستا بودن والدین، توجه به تفاوت بچه ها و... ممکن می شود

۱. اجازه دهید خودش انتخاب کند

اولین و شاید مهم ترین نکته در این مسیر، تقویت حس استقلال و انتخاب در فرزند است. کودکانی که یاد گرفته اند تصمیم بگیرند و بر اساس تصمیمات خود عمل کنند، بسیار بیشتر از دیگران به رفتارها و ارزش های خود پایبند خواهند بود. اجبار به هر رفتار، حتی وقتی آن رفتار نیکوست، به طور معمول نتیجه عکس می دهد. اگر می خواهید فرزندان حجاب را انتخاب کنند، ابتدا باید برای او زمینه این انتخاب را به لحاظ مهارتی فراهم کنید. حتی باید مقوله تصمیم گیری را در فرزند به بهانه های مختلف تقویت کنید تا در تمام مسیر زندگی بتواند تصمیمات درستی بگیرد و به آن ها عمل کند. به طور مثال به او اجازه دهید حس زیبایی شناختی اش وارد کار شود. او را به خرید روسری های رنگارنگ و متنوع تشویق کنید و به او یاد دهید با سلیقه و ابتکار، پوشش خود را جذاب تر کند.

۲. حرف کمتر، عمل بیشتر!

هیچ چیز مانند الگوسازی نمی تواند یک پیام را ماندگار کند. فرزندان که در خانواده ای رشد می کنند که والدین شان ارزش های مورد انتظار را در عمل پیاده می کنند، به طور ناخودآگاه به سمت همان مسیر هدایت می شوند. مثال بارزی از این موضوع در اهمیت حجاب این است که اگر فرزندان ببیند شما به حجاب به عنوان بخشی از هویت خود احترام می گذارید و از آن لذت می برید، احتمالاً دیدگاه مثبتی به آن پیدا می کند. به طور مثال مادری که پوشش مرتب، زیبا و در عین حال محجبه ای دارد و با شور و اشتیاق به فعالیت های اجتماعی، کارهای روزمره و... می پردازد،

از کودکی، بچه ها باید ببینند حجاب هیچ تضادی با شادی، سرزندگی و موفقیت ندارد. حضور در مراسم یا جمع های شاد که در آن ها زنان محجبه نقش های اصلی زندگی را دارند، پیام بسیار مهمی به دختران کوچک منتقل می کند. پس بچه ها را به جشن های خانوادگی یا برنامه های متناسب با ارزش های فرهنگی ببرد تا ببینند حجاب در کنار شادی و زندگی اجتماعی ممکن و زیباست. از زنان محجبه موفق در فامیل، دوستان یا جامعه، الگو بسازید. فرزندان باید ببینند زنانی با شخصیت های قوی و متکی به نفس، می توانند حجاب داشته باشند بدون این که کوچک ترین محدودیتی احساس کنند.

۶. شوخ طبعی و تشویق به بازی با پوشش

مهم ترین اصل تربیتی این است که آموزش باید تدریجی باشد؛ حتی اگر بهترین روش ها را استفاده کنید اما یک ماه قبل از رسیدن دخترتان به سن تکلیف شروع کنید، نتیجه خوبی نمی گیرید. لازم نیست فرزندان قبل از سن تکلیف حجاب داشته باشد؛ اما بحث آموزش را باید به تدریج از سن کم و باروش های درست شروع کرد. به طور مثال بیشتر

